



Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

481. An, & qualiter reservari possit, & soleat pensio in distributionibus quotidianis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

parim loco pensionis, quod innuit, illam esse quid penitus distinctum ab ista. Lott. num. 55. Ex quo is, cui reservari fructus aut illa quota fructuum propria auctoritate, & ex se percipit fructus ad instar usufructuarii, nisi forte quota illa taxata esset ad certam quantitatem pecuniarum, in quo casu illam non reciperet, nisi de manu gravati, sicut pensionarius pensionem. Lott. loc. cit. n. 56. juncto. nu. 58. Unde etiam reservatarius illum fructuum non tenet iustificare valorem narratum; cum gratia non sit de quota valoris, sed de quota fructuum, quam omnino percipit, sive fructus sint in magna sive in minima quantitate, ait Lott. n. 57. In eo ita que sensu substantia pensionis residere dicitur in fructibus, qui sunt ejus subiectum, ut inquit Card. de Luca. de pens. d. 1. nu. 18. nimirum quod pensio sit onus fructuum, & ipsis fructibus inhærens, & debita ab eo, qui fructus percipit, ita ut, licet cohæreat beneficio, tamen magis inhæreat fructibus, illis que tantum sequitur. Barbof. juris eccl. l. 3. c. 11. n. 93. Cujus ratio non est alia, nisi quia de intentione Papæ, dum pensionem reservat, est, gravare illum fructus, super quibus imponitur pensio, & non beneficium, ut est beneficium, qui propterea dicuntur pro ipsa pensione affecti & hypothecati. Barbof. loc. cit. Quamvis autem hoc nomen fructus in propriissima sua significatione aliud nihil significet, quam id, quod ex fundo funditur & renascitur; in latiore tamen significatione omne emolumentum & commodum complectitur. Lott. cit. q. 35. nu. 61. & 62. Quin & hæc omnia generaliore adhuc voce, quam est vox fructus exprimuntur, nempe voce redditus annui. Lott. l. 1. q. 39. n. 22. In summa itaque duo sunt veluti subiecta pensionis, quorum unum est in obligatione, nimirum fructus seu redditus annui, alterum in solutione, idque nihil aliud est, quam pecunia. Lott. cit. q. 39. n. 1.

2. Porro sicut pecunia hic non accipitur in latissima illa significatione, ita ut ejus appellatione veniat omne, quod, ut ait Aristoteles Eth. 4. c. 1. nummo mensuratur, ita nec e converso accipitur ita strictè, ut ejus appellatione veniat duntaxat æcsum, ut vulgò accipitur, sed servata analogia id solum comprehendimus, quod constat numero, pondere, mensura. Lott. cit. q. 39. n. 2. unde nil vetat, quin pensio referretur (intellige solvenda, seu quò ad solutionem) in quantitate certa tritici, vini, olei &c. Lott. ibid. n. 7. Appellatione verò fructuum, in quibus quò ad obligationem statuitur pensio, non veniunt distributiones quotidianæ, etiam si persolvantur, & sint ex fructibus. Lott. cit. q. 39. n. 23. juxta e. licet. de prob. & Gemin. conf. 85. n. 23. quos citat. unde condemnatus in fructibus, non censetur condemnatus in distributionibus. Lott. ibid. n. 26. sed de hoc postremo mox plura.

Questio 479. An, & qualiter alternativè in quantitate rei. v. g. in quantitate certa tritici, vini, olei &c. vel in quantitate pecunia, accipiendo nomen illud in stricta illa significatione pro ære cuso, seu pro moneta reservetur pensio.

Respondeo, id quandoque fieri, ita ut tunc electio sit penes pensionarium, ut præstetur seu solvatur pensio vel in certa illa quantitate rerum hujusmodi, vel in certa quantitate pecuniæ, ita ut si mallet sibi solvi in pecunia, hæc succedat loco fru-

menti, pensionario sic volente & eligente. Corrad. in pr. benef. l. 5. c. 2. n. 12. (quamvis addat, talem reservationem alternativam pensionis raro servari in Dataria) Lott. l. 1. q. 39. n. 7. qui etiam ait, id ita accipiendum de hac electione, ut si verba sint clara, eorundem sensum sequamur: si sint dubia, dum gratia facta favore pensionarii, pari modo id interpretemur, nempe, ut electio sit penes pensionarium; quemadmodum in alternativa polita ad favorem creditoris, ipsius electio est penes hunc, & non penes debitorem, juxta Cassan. ad consuetud. Burgundia. 9. l. 9. §. 21. n. 1. Procedere id ipsum nimirum electionem fore penes pensionarium, etiam si tempore reservationis inter alternata fuisset inæqualitas, etiam dum verba sunt dubia, & stante dubietate aliàs faciendâ interpretatio pro eo, quod minus est, eò quòd in præfati casu seu materia reservatio illa alternativa sit de consensu titularis, id ipsum, inquam, censet Lott. loc. cit. d. 12. Censet tamen n. 18. pensionarium factâ semel electione non posse variare; eò quòd electionem non habeat simpliciter vi solius disjunctivæ orationis, quo casu semper mutari posset voluntas, sed eam habeat qualificatam ex concessio sibi arbitrio, quod illico per electionem consumitur.

Questio 480. An, & qualiter imponatur pensio super fructibus seu redditibus incertis?

1. **R**espondeo primò, non super incertis, sed tantum super certis ex stylo curiæ imponitur pensio. Lott. cit. q. 39. nu. 36. citans Gig. conf. 35. n. 7. Garc. p. 1. c. 5. n. 379. Idque etiam diceretur: super redditibus, proventus, juribus, obventionibus & emolumentis universis. Garc. ibid. n. 380. citans Rodriq. qq. regul. to. 3. q. 74. n. 4. quamvis n. 381. dicat, fuisse resolutum in Rota in Augustan. Prepositura 13. Jan. 1559. verba illa: juribus & obventionibus universis: polita in supplicatione comprehendere omnes redditus, cujuscunque sint qualitatis. Et sic in specie, sub verbis: fructus, redditus, proventus, jura, emolumenta canonicatum (intellige in hac materia pensionis imponendæ) non comprehenduntur anniversaria & manualia missarum & elemosynarum. Nav. conf. 13. n. 1. de cleric. non resid. apud Garc. n. 385.

2. Respondeo secundò à dicto stylo Curia tunc receditur, cum etiam super incertis expressè imponitur pensio, uti id quandoque fit. Lott. loc. cit. n. 37. qui etiam addit, in eo casu illud incertum cadere sub æstimatione, & inter incertos illos redditus reputari etiam omnes qui potuerunt percipi, & ob socordiam aut negligentiam titularis percepti non fuerunt.

Questio 481. An, & qualiter reservari possit & soleat pensio in distributionibus quotidianis?

1. **R**espondeo primò: non minus distributiones quotidianæ, quam fructus & alii quicunque proventus & redditus sunt receptibiles seu capaces obligationis pro pensione. Lott. l. 1. q. 39. n. 32. cujus ibidem hanc dat rationem, quia Papa intelligitur eas afficere aut equam inter præfentes distribuuntur. Idque etiam in præjudicium juris accrescendi inter præfentes, sive ita, ut hæc iuri accrescendi pro modo pensionis locus non sit, repugnante nimirum Papæ voluntate. Unde etiam, quando Papa reservat pensionem nuncupatim etiam

iam super distributionibus, non attenditur, an sit præstitum servitium, vel secus; cum non attendatur servitium, sed simplex destinatio. *Lott. loc. cit. n. 34.*

2. Respondeo secundo: dum Papa reservat alicui fructus aut eorum partem loco pensionis, semper eos expressè distinguit à distributionibus quotidianis, eaque excipit in individuo. Proinde que in tali casu non est satis reservatorio agenti pro executione suæ gratiæ probare, existere tales vel tales redditus, nisi etiam justificet, eos non esse distributiones quotidianas, neque ad illas pertinere. *Lott. loc. cit. n. 35.*

3. Respondeo tertio: Quin etiam hodie dum nullo casu intelligitur reservata pensio in distributionibus, nisi hoc ipsum sit expressum, adeoque sub illis verbis positus in pensionis concessionem: super redditibus, proventibus, juribus & obventionibus universis: non veniunt hodie dum distributiones quotidiana (quidquid in contrarium aliis senserit Rota in *Toletan. pensio. 1565.* & in *Toletan. parochial. 29. Apr. 1592.* apud *Garc. p. 1. c. 5. nu. 282.* & *283.*) *Lott. loc. cit. n. 36.* *Castrop. de benef. d. 1. p. 11. §. 4. nu. 3.* *Garc. loc. cit. nu. 387.* ubi ait: *Dar aria & Cancellaria per illa verba non intelligit distributiones & incerta, ut intellexi Roma à quodam Notario Cancellaria, & constat &c. contra Boerium, decis. 224. n. 5. Gutt. conf. 8. à n. 4. Mand. cons. 35. n. 7. Abb. &c. apud Garc. n. 384.* visos sentire, quod per verba: quibuscumque aliis redditibus: comprehendantur distributiones quotidiana. Idque etiam, si omnia emolumenta seu redditus consistant in meris distributionibus quotidianis, siue eorum pars aliqua. *Lott. loc. cit. n. 36.* Tamen, ut idem *Lott.* præmiserat *nu. 27.* in eo casu, dum omnes redditus consistunt in istis distributionibus, idem feratur de iis, quod de fructibus, iudicium, veniantque & censentur nomine fructuum, hanc interpretationem suadente subiecta materia. Ab ista tamen regula universalis, quam statuunt *Azor. p. 2. l. 2. c. 8. q. 17.* *Castrop. loc. cit. Garc. p. 1. c. 5. nu. 386.* & alii passim: beneficia (etiam quorum prioribus proventus consistunt in distributionibus quotidianis, ut sunt ferè *Canonicatus Hispaniæ*, de iis enim loquitur *Castrop.*) non censentur gravari pensione ex clausula, qua pensionem imponit super redditibus, fructibus proventibus beneficii: excipiunt quidam eorum hunc casum, seu censent etiam pensione gravari distributiones, etiam si id explicite non diceretur, dum nimirum absque eo id satis ex subiecta materia & Curia stylo constaret; ut, si in narratione dictum fuerat, beneficium 24. ducatorum valorem non excedere, & hoc non obstante imponatur pensio centum & amplius, abque dubio tunc censenda est imposita pensio in distributionibus, ne dicamus concessionem esse vanam & inutilem. Ita *Garc. loc. cit. n. 388.* *Azor. loc. cit.* *Castrop. loc. cit.* quamvis hic, postquam hanc exceptionem posuerat, expressè subiungit: *ut autem tota dubitatio tollatur, quoties Papa intendit distributiones has gravare, id exprimit hac clausula apposita: etiam si in solis distributionibus, & non nisi presentibus & divinis officii interessentibus dari, & per eos lucrari consuevit.* Unde iam infero &

4. Respondeo quarto: juxta sententiam *Lott.* nempe, quod hodie dum, ut ait, in nullo casu, etiam dum omnes redditus consistunt in distributionibus, hæ non intelligantur gravari pensione, nisi id ipsum exprimat: *Canonicatus & dignitates non excedentes valorem 24. ducatorum spectatis,*

eorum propriè proventibus, excedentes tamen illum valorem spectatis quotidianis distributionibus, ad mille etiam ducatos ascendentes, non censeri gravari pensione, nisi id ipsum exprimat, nimirum pensionem imponi super istis distributionibus, pro quo etiam sentire videtur *Parif. l. 6. q. 2. n. 29.* ubi ait: *aliquando exprimitur præbenda valere 30. distributiones 100. & soler tunc concedi pensio 30. aut 50. & sic distributiones quotidiana computantur cum clausula; etiam si in solis distributionibus. &c.* Secus videtur dicendum juxta dictam *Garcia & Azor* exceptionem, quod scilicet in dicto casu, saltem si narrato valore 24. ducatorum, adhuc constitutur in tali beneficio pensio, expressione alià opus non sit, subiecta materiâ satis suadente, esse tunc mentem Papæ gravandi has distributiones.

Questio 482. An, & qualiter imponatur pensio super massa grossa, ac aliis redditibus communibus, qui dividantur inter eos, qui certis temporibus interfunt?

Respondeo: de his pariter ac de aliis distributionibus quotidianis loquendum. *Parif. l. 6. q. 2. n. 32.* hoc est, quod sicuti in quotidianis distributionibus pro presentibus & ferventibus jure antiquo non imponebatur pensio, jure tamen novo in iis imponitur pensio, dum in iis consistunt redditus beneficii; id tamen nunquam fieri intelligatur, nisi exprimat, ita etiam super massa illa grossa antiquitus non imponebatur pensio (cum esset universalis regula: quod ubicunque requireretur certum servitium, ad consequendos fructus, iis pensio non possit imponi. ut *Gamb. de post. leg. l. 6. n. 20.*) sed de jure & stylo novo, ita tamen, ut fieri id non censetur nisi exprimat. *Filliuc. in append. post. de stat. cler. tr. 4. 2. c. 5. q. 2.*

De quantitate & reductione pensionis.

Questio 483. An, & in qua quantitate constituenda pensio?

1. Respondeo ad primum: Pensio constituenda est (intellige, quod ad solutionem) in quantitate v. g. 100. vel 50. ducatorum, & non in quota v. g. in dimidia, tertia, vel quarta parte fructuum; ed quod hoc posterius videatur esse scindere beneficium, quod vetitum est *c. majoribus.* *Garc. p. 1. c. 5. n. 362.* citans *Gig. de pens. q. 8.* *Caccialup. eod. tr. q. 6.* *Rebuff. de pacif. post. n. 121.* *Alia 104.* *Gamb. de pot. leg. l. 6. n. 11.* & plures alios. Atque ita observat *Papa*, & habet stylus *Curia*, ut non nisi reservatio fructuum, aut pars illorum ex causa resignationis cum Cardinalibus admittatur. *Garc. loc. cit. n. 363.* Adeoque jam *Papa* inferiores nullatenus valebunt pensionem in dicta quota imponere. *Garc. n. 364.* etsi subjungat: de cetero, inspecto jure communi, satis probabilem esse sententiam oppositam *Corassi de benef. p. 1. c. 4. n. 10.* & id quod ex constitutione quota non videatur dividi beneficium, quodque tunc propriè fiat, cum ex uno beneficio fiunt duo, pensio autem non sit beneficium, & ea morte pensionarii extinguatur.

2. Respondeo ad secundum primum: oportere pensionem moderatam esse, ita ut remaneat titulari seu rectori beneficii, unde is congruè sustentetur. *Garc. loc. cit. nu. 366.* citans *Caccial. de pens. q. 7.* *Gig. eod. tr. q. 4. n. 1.* *Corassi ubi ante. n. 7.* *Abb.*

in